

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: Aquaponiingenjör
Utbildningsanordnare: Väddö folkhögskola
Studieort: Norrtälje/Härnösand

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Aquaponiingenjör.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppens ledamöter företräder väl det framväxande arbetslivsområdet akvaponi och kompletterar varandra väl i de olika kunskapsområden som omfattas. De har mycket goda kunskaper om vilka kompetenser som krävs för att kunna svara mot den yrkesroll som är på väg att utvecklas.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppen har inflytande över utbildningen i sin helhet och flera av arbetslivsrepresentanterna har varit med från de första stegen mot att skapa en akvaponiutbildning. De deltar aktivt i att justera och utveckla utbildningen så att den svarar mot yrkesrollen som akvaponiingenjör. Arbetslivsrepresentanterna deltar aktivt i utbildningens genomförande som föreläsare och lärare samt erbjuder LIA-platser. De studerande har god kännedom om arbetslivsrepresentanterna i ledningsgruppen.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Arbetet i ledningsgruppen har tydliga förutsättningar och bygger på ett mycket starkt såväl sakligt som personligt engagemang och aktivt deltagande. I ledningsgruppen diskuteras och analyseras uppföljningar, utvärderingar och andra relevanta underlag löpande för att utveckla utbildningen. Dessa analyser leder till konkreta förslag på förändringar, exempelvis ändrade förkunskapskrav, för att stärka utbildningen. Ledamöterna bidrar även genom att delge information från deras respektive kompetensområden så att utbildningen följer arbetslivets utveckling. Ledningsgruppen har även tagit upp utbildningens genomströmning och resultat även om endast en omgång genomförts.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Ledningsgruppens ledamöter är insatta i hur utbildningens kvalitets- och värdegrundsarbete bedrivs och har stort utrymme att påverka dess inriktning liksom dess utformande och genomförande, men en gemensam målbild för utbildningen behöver utvecklas. Det finns dokumentation som klart visar hur arbetet bedrivs, men roller och ansvarsfördelning behöver förtydligas när ledningsgruppens ledamöter också träder in i rollen som kursansvariga och lärare, vilket då riskerar att skapa intressekonflikter.

Förbättringsområde

- För att säkerställa gott kvalitetssäkringsarbete och välfungerande studerandeinflytande vid eventuella intressekonflikter behöver utbildningsanordnaren förtydliga roller och ansvar så att det klart framgår hur enskilda ärenden ska hanteras. Till exempel om det skulle uppstå en situation där ledningsgruppens ledamöters deltar i undervisningen som utbildare och blir föremål för ärende i ledningsgruppen.
- För att det systematiska kvalitetsarbetet i utbildningen ska fungera effektivt och vara meningsfullt behöver anordnaren tillsammans med ledningsgruppen formulera en målbild för utbildningens resultat och effekt.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningens organisation och den dagliga ledningen av utbildningen fungerar i huvudsak väl trots utmaningar med att bygga en ny utbildning. Bland annat har det funnits svårigheter att rekrytera personal vilket lett till utmaningar, till exempel gällande schemaläggning.

Studerande ges goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Även den undervisande personalen ges goda förutsättningar. Lokaler, teknisk utrustning och studiemiljö är i huvudsak anpassade efter utbildningens innehåll och upplägg, men är fortfarande under utveckling. Bland annat arbetar man för att kunna etablera ett vattenlaboratorium i anslutning till skolans lokaler. Vattenlaboratorium och akvaponianläggning finns i dagsläget hos skolans samarbetspartner.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Den övergripande pedagogiska planeringen i utbildningen är tydlig och känd av samtliga berörda i utbildningen. Utbildningen genomförs på distans och integrerar på ett ändamålsenligt sätt teori och färdighetsträning, bland annat genom två närträffar per termin. Undervisningen präglas av ett genomtänkt distansupplägg med föreläsningar som spelas in. Det saknas dock en strukturerad överlämning mellan undervisande personal, vilket ibland skapar överlapp och eventuellt även luckor. De studerande har möjlighet till interaktion med varandra genom en lärplattform, vilket ger flexibilitet i utbildningen.

Teori och praktik varvas, där teori främst sker i distansundervisningen medan praktik sker på närträffar. De studerande uppmuntras att driva praktiska projekt hemma till exempel i form av odling eller att skaffa ett akvarium. Den individuella kunskaps- och färdighetsutvecklingen dokumenteras, följs upp och återkopplas regelbundet till de studerande och anordnaren ser till att identifiera och erbjuda individuella pedagogiska anpassningar vid behov.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren bör ge den undervisande personalen möjlighet att kontinuerligt samverka kring utbildningens genomförande för att undvika överlappningar och eventuella luckor mellan kurser och därmed förbättra möjligheterna för de studerande att nå utbildningens mål.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Den undervisande personalen har i huvudsak kännedom och erfarenhet om det yrke som nu är under utveckling. Det har vid något enstaka tillfälle förekommit svårigheter i rekryteringen av lärare, vilket gjort att man inte kunnat säkerställa adekvat kompetens för kursens måluppfyllelse. Orsaken till detta hänger intimt samman med att yrkesrollen är ny och att hela akvaponisektorn är under utveckling. Flera i den undervisande personalen har ingen tidigare erfarenhet av undervisning utan kommer direkt från arbetslivet i det framväxande kunskapsfältet. Mot den bakgrunden behöver den pedagogiska kompetensutvecklingen stärkas.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver säkerställa att den som sköter rekrytering av undervisande personal har goda förutsättningar att bedöma ämneskunskaperna inom yrkesområdet.
- För att stärka den undervisande personalens förmåga att förmedla sina ämneskunskaper på ett pedagogiskt sätt behöver anordnaren hitta strukturerade former för att erbjuda kompetensutveckling inom pedagogik, särskilt för dem som saknar tidigare erfarenhet av att undervisa.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatser och ett tillräckligt stort nätverk som erbjuder platser. Eftersom yrkesrollen är ny finns stor spridning i typer av LIA-platser som kan vara relevanta för ett framtida arbetsliv. En studerande har till exempel haft LIA-plats på en avfallsanläggning, vilket har stor relevans med avseende på bakteriehantering-/utveckling. Rutiner för hur LIA tilldelas är kända hos de studerande och likaså hur eventuellt behov av att byta LIA-plats hanteras. Det finns en god kommunikation mellan utbildningsledaren, LIA-platsen och de studerande före, under och efter en LIA-kurs. Utbildningsanordnaren har ett nära samarbete med företagen och ser till att efterfråga LIA-arbetsplatsens synpunkter på utbildningens innehåll.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningens LIA-kurser är väl integrerade i utbildningen och förlagda till odlingsssäsong. LIA-kurserna ligger under andra året för att säkerställa tillräcklig teoretisk kunskap samt praktisk kunskap genom övningar inom andra kurser innan start. LIA-kurserna ger de studerande möjlighet att tillämpa de kunskaper som de tillgodogjort sig under de skolförlagda kurserna. Utbildningsledaren och kursansvariga kontrollerar att LIA-platsen är lämplig och erbjuder relevanta arbetsuppgifter för att ge progression i den studerandes lärande. De studerandes tilltro till sin kompetens och förmåga har stärkts under LIA-kursen.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har rutiner för att säkerställa att handledningen under LIA håller god kvalitet och utbildningsanordnaren sätter kompetenskrav på LIA-handledare samt har rutiner och säkerställer att de utgår från kursmålen vid sin bedömning av studerandes prestationer. De arbetsplatser som tar emot LIA-studerande har nära koppling till ledningsgruppens nätverk på akvaponiområdet. Flera av handledarna har haft denna roll under flera LIA-kurser.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete som dokumenteras och genomförs i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Uppgifter från uppföljning och utvärdering analyseras och ligger till grund för åtgärder. Till exempel har flera praktiska moment lagts in i de teoretiska kurserna om fiskkunskap. Även förkunskapskraven har ändrats efter resultatuppföljning, då man lagt till kemi eller naturskap för att de studerande ska klara kurserna. Anordnaren har dock utmaningar i att få de studerande att besvara framför allt kursenkäter. Detta är något man är medveten om och därför provas nya rutiner för att genomföra enkäterna. Kvalitetsarbetet omfattar hela utbildningens genomförande, den dagliga ledningen av utbildningen, resultat- och effektuppföljning samt värdegrundsfrågor.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren ser till att värdegrundsarbetet integreras i utbildningens alla delar och att värdegrunden förankras hos dem som är inblandade i utbildningen.

Utbildningsanordnaren bedriver ett aktivt värdegrundsarbete för att förebygga diskriminering och kränkande behandling. Bland annat genomförs introduktion av värdegrundsarbete och likabehandlingsplan i samband med kursstart. I nuläget baseras detta arbete på folkhögskolans dokument, men man är i färd med att utforma en specifik yrkeshögskoledel.

Utbildningen har en jämn könsfördelning såväl bland de studerande som i ledningsgruppen och i gruppen undervisande personal. I studerandegruppen finns personer med vitt skild bakgrund och även spridningen i ålder är god.

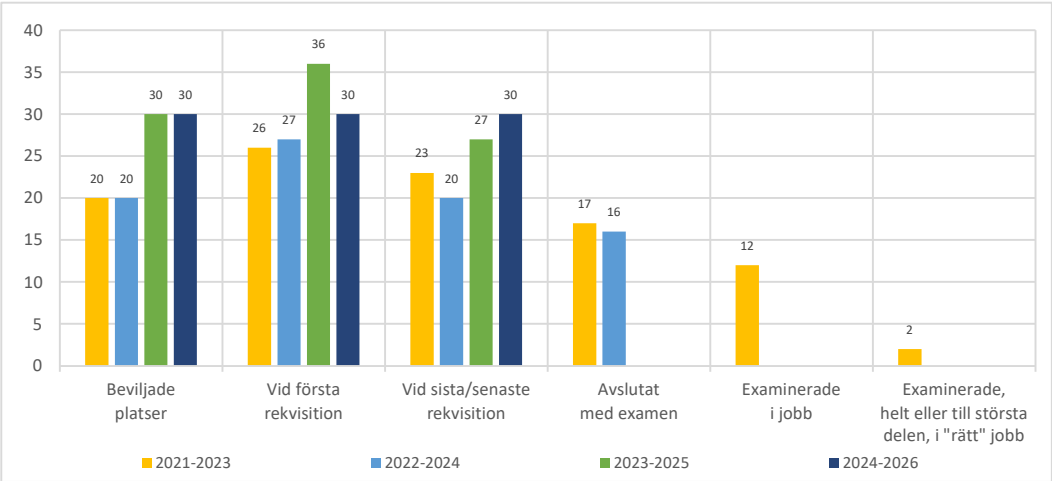
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
Studieform	Distans
Studietakt	100%
2021	
Norrköping och Härnösand	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utredarna har per distans den 2024 09 25 intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Frida Eklund	Campus Roslagen	Utbildningsledare
Sandy Monteiro	Väddö folkhögskola	Anordnare
Ylva Norgren	Väddö folkhögskola	Anordnare
Thomas Bjelkestam-Pettersson	Johannas stadsordlingar	Arbetsliv
Daniel Brännström	Agtira	Arbetsliv
Martin Franzén	Akvarievärlden	Arbetsliv
Gabriel Liljenström	Act Svenska kyrkan	Arbetsliv
Kurt Pettersson	Erkenlaboratoriet	Arbetsliv
Helene Rolandsdotter	Väddö fisk och grönt	Arbetsliv

Janicke Blomsnes	konsult	Utbildare
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade granskade utbildningen i augusti 2023. 14 studerande deltog, däribland 2 studeranderepresentanter i ledningsgruppen.		
16 studerande (59%) som startade utbildningen 2023 har besvarat MYH:s enkät		
I samband med granskningen har 9 (av 14) LIA-handledare besvarat vår enkät.		